

TOLMAČ/TOLMAČICA SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA 7620.002.6.1

2. *POTREBNA STROKOVNA ZNANJA IN SPRETNOSTI IN POSEBNI POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI OSEBA, KI ŽELI PRIDOBITI POKLICNO KVALIFIKACIJO*

2.1. Strokovna znanja in spretnosti

Glej standard znanj in spretnosti za poklicno kvalifikacijo tolmač/tolmačica slovenskega znakovnega jezika.

2.2. Posebni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo

a) Predhodna izobrazba

- srednja splošna izobrazba ali srednja strokovna izobrazba

b) Posebne zahteve

- zdravniško potrdilo o ustreznem zdravstvenem stanju

c) Socialne in psihofizične lastnosti

Socialne in psihofizične lastnosti kandidatov so sestavni del poklicne kompetentnosti in kot take zahteva te poklicne kvalifikacije. Opredeljene so po posameznih področjih dela:

1. in 2. **TOLMAČENJE**: strpnost, nepristranskost prevajanja
3. **SOCIALNO VARSTVO**: veselje do dela z ljudmi, sposobnost vživljanja v druge osebe (empatija)
4. **DELO Z GLUHIMI IN NAGLUŠNIMI OSEBAMI – UPORABNIKI SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA**: spoštovanje človekovega dostojanstva, sprejemanje različnosti
5. **ZAGOTAVLJANJE KVALITETE DELA**: čustvena in osebna stabilnost, sposobnost razmejevanja med osebnimi in delovnimi problemi

3. *POVEZANOST S PROGRAMI ZA PRIDOBITEV IZOBRAZBE*

Poklicne kvalifikacije ni mogoče pridobiti v programih poklicnega oziroma strokovnega izobraževanja

4. *NAČINI PREVERJANJA STROKOVNIH ZNANJ IN SPRETNOSTI*

Teoretični del preverjanja se izvaja ustno ali pisno.

Obvladovanje tolmačenja iz govornega v slovenski znakovni jezik in iz slovenskega znakovnega v govorni jezik se preverja praktično.

Komisija na preverjanje strokovnih znanj in spretnosti povabi predstavnika uporabniške skupine – gluhe in naglušne osebe – uporabnika slovenskega znakovnega jezika.

5. *MERILA PREVERJANJA*

Pri preverjanju teoretičnega dela se upošteva:

- pravilnost odgovora,
- izčrpnost odgovora,
- natančnost in
- povezovanje vsebin.

Pri preverjanju praktičnega dela se upošteva:

- jasnost in razumljivost besedila izraženega v slovenskem govornem jeziku,
- jasnost in razumljivost besedila izraženega v slovenskem znakovnem jeziku in
- odnos do dela z ljudmi.

6. *POKLIC OZIROMA SKLOPI ZADOLŽITEV V OKVIRU POKLICA, KI JIH JE MOGOČE OPRAVLJATI PO PRIDOBLJENI POKLICNI KVALIFIKACIJI*

TOLMAČ/TOLMAČICA SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA

7. *RAVEN ZAHTEVNOSTI DELA*

Raven zahtevnosti dela: VI. stopnja

8. *PRILAGODITVE ZA OSEBE S POSEBNIMI POTREBAMI*

Prilagoditev za osebe s posebnimi potrebami ni.

9. *MATERIALNI IN KADROVSKI POGOJI, KI JIH MORAJO IZPOLNJEVATI IZVAJALCI POSTOPKOV ZA UGOTAVLJANJE IN POTRJEVANJE POKLICNIH KVALIFIKACIJ*

9.1. Materialni pogoji:

Svetel prostor brez motečih elementov, opremljen z:

- avdio opremo,
- video opremo in
- snemalno tehniko.

9.2. Kadrovske pogoje:

Komisija za preverjanje in potrjevanje poklicne kvalifikacije je sestavljena iz dveh tolmačev in enega strokovnjaka za področje socialnega varstva.

Pogoji za člane komisije, izpraševalce področja tolmačenja:

- izpit za tolmača slovenskega znakovnega jezika pri Združenju tolmačev za slovenski znakovni jezik ali certifikat za poklicno kvalifikacijo tolmač/tolmačica slovenskega znakovnega jezika,
- opravljen strokovni izpit ali preizkus strokovne usposobljenosti za delo v socialnem varstvu,
- 5 let aktivnega tolmačenja,
- veljavna licenca za preverjanje in potrjevanje poklicne kvalifikacije.

Pogoji za člane komisije, izpraševalce za področje socialnega varstva:

- strokovni izpit za delo na področju socialnega varstva,
- 5 let strokovnega dela,
- reference s področja socialnega varstva
- veljavna licenca za preverjanje in potrjevanje poklicne kvalifikacije.

10. STANDARDI STROKOVNIH ZNANJ IN SPRETNOSTI

Poklicna kvalifikacija:

**TOLMAČ/TOLMAČICA SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA
7620.002.6.1**

PODROČJA DELA	DELA IN NALOGE	ZNANJA IN SPRETNOSTI	NALOGE ZA DOKAZOVANJE USPOSOBLJENOSTI
I. TOLMAČENJE IZ GOVORNEGA V SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK	<ul style="list-style-type: none"> - opazovanje in poslušanje govoreče osebe - pomnenje govorno izražena besedila - izražanje povedanega besedila v slovenskem znakovnem jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> - sposobnost pomnenja in koncentracije - obvlada tehnike tolmačenja - prepozna nerazumljivost povedanega pri uporabniku - prilagodi način tolmačenja stopnji razumevanja uporabnika - razume vsebino 	<ul style="list-style-type: none"> - simultano tolmačenje govoreče osebe na avdio posnetku z različnimi vsebinami v slovenski znakovni jezik
II. TOLMAČENJE IZ SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA V GOVORNI JEZIK	<ul style="list-style-type: none"> - opazovanje govorečega - znakovnega jezika in odčitavanje z ust - pomnenje znakovno izražena besedila - izražanje znakovno izražena besedila v slovenskem govornem jeziku 	<ul style="list-style-type: none"> - sposobnost pomnenja in koncentracije - obvlada tehnike tolmačenja - prepozna nerazumljivost povedanega pri uporabniku - prilagodi način tolmačenja stopnji razumevanja uporabnika 	<ul style="list-style-type: none"> - simultano tolmačenje iz slovenskega znakovnega jezika v govorni jezik ob gledanju video posnetkov z različnimi vsebinami
III. SOCIALNO VARSTVO	<ul style="list-style-type: none"> - vključevanje tolmačenja v uporabnikovo socialno mrežo - ravnanje v skladu s kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu - zadovoljevanje potreb gluhih in naglušnih oseb – uporabnikov znakovnega jezika, povezanih s sporazumevanjem 	<ul style="list-style-type: none"> - zna predstaviti sistem socialnega varstva - prepozna delovanje skupnostne in socialne mreže - zna uporabiti kodeks etičnih načel v socialnem varstvu - zna predstaviti pravice gluhih in naglušnih oseb, ki izhajajo iz Zakona o socialnem varstvu, Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika in druge zakonodaje, ki ureja področje gluhot - pozna možnosti izobraževanja za gluhe in naglušne osebe - pozna nevladne organizacije, ki delujejo na področju gluhot, in njihove vloge pri zadovoljevanju potreb gluhih in naglušnih oseb 	<ul style="list-style-type: none"> - predstavi okvir socialnega varstva - poveže vlogo tolmačev slovenskega znakovnega jezika s sistemom socialnega varstva - na primeru prikaže etično ravnanje in ga pojasni s pomenom etičnih načel v socialnem varstvu - predstavi pravice gluhih in naglušnih oseb - predstavi možnosti vključevanja in zadovoljevanja potreb gluhih in naglušnih oseb
IV. DELO Z GLUHIMI IN NAGLUŠNIMI OSEBAMI – UPORABNIKI SLOVENSKEGA ZNAKOVNEGA JEZIKA	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznavanje potreb po uporabi znakovnega jezika - sodelovanje pri seznanjanju širše javnosti o komunikacijski oviri, ki jo predstavlja gluhot 	<ul style="list-style-type: none"> - zna predstaviti potrebe gluhih in naglušnih oseb - je sposoben sodelovati pri urejanju socialnih posledic gluhot 	<ul style="list-style-type: none"> - predstavi specifične lastnosti in potrebe gluhih in naglušnih oseb - na primeru predstavi, kako lahko sodeluje pri urejanju socialnih posledic gluhot
V. ZAGOTAVLJANJE KVALITETE DELA	<ul style="list-style-type: none"> - ravnanje v skladu s kodeksom tolmačev znakovnega jezika - spremljanje razvoja slovenskega znakovnega jezika - stalno strokovno usposabljanje - nastopanje pred javnostjo 	<ul style="list-style-type: none"> - obvlada uporabo kodeksa tolmačev znakovnega jezika - je sposoben razumljivega govornega izražanja v slovenskem jeziku - pozna poklicno vlogo tolmačev znakovnega jezika pri zadovoljevanju potreb gluhih in naglušnih oseb – uporabnikov znakovnega jezika - pozna organiziranost in vlogo Združenja tolmačev znakovnega jezika Slovenije - obvlada javni nastop 	<ul style="list-style-type: none"> - opredeli pomen posameznih členov kodeksa tolmačev znakovnega jezika - poveže poklicno vlogo tolmačev znakovnega jezika z gluhih in naglušnimi uporabniki znakovnega jezika - predstavi vlogo Združenja tolmačev znakovnega jezika Slovenije - nastopi pred kamero

10.1. LITERATURA, STROKOVNO GRADIVO

- predlog Zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika
- Zakon o socialnem varstvu
- Nacionalni program socialnega varstva
- Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu
- Kodeks tolmačev znakovnega jezika
- Pravilnik o organiziranosti Združenja tolmačev za slovenski znakovni jezik
- interno gradivo – pregled zakonodaje, Združenja tolmačev za slovenski znakovni jezik, Ljubljana
- interno gradivo – organiziranost gluhih in naglušnih oseb v Sloveniji in v svetu, Združenja tolmačev za slovenski znakovni jezik, Ljubljana

10.2. ČASOVNA VELJAVNOST IZDANIH CERTIFIKATOV

Če tolmač/tolmačica znakovnega jezika prekine tolmačenje za več kot dve leti, certifikat ni več veljaven, lahko pa se obnovi.

10.3 DELOVNA SKUPINA ZA PRIPRAVO KATALOGA STANDARDOV STROKOVNIH ZNANJ IN SPRETNOSTI

- Jasna Bauman, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik, Ljubljana
- Danica Hrovatič, Socialna zbornica Slovenije
- Podboršek Ljubica, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana
- Bojan Zupančič, Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije
- Bojana Sever, Center RS za poklicno izobraževanje